

INLEIDING

GESCHIEDENIS VAN DE GEMEENTE

Ligging en ontwikkeling

De voormalige gemeente Beegden lag op de westelijke Maasoever. Zij grensde in het zuiden en westen aan de gemeente Heel en Panheel, in het noorden aan de gemeente Horn en in het oosten aan de gemeente Herten. De Maas vormde de oostgrens van de gemeente.

Van oudsher had de gemeente een landelijk en agrarisch karakter. Na 1945 kwam hierin geen grote verandering. De in de gemeente gevestigde industrie bleef kleinschalig van karakter. De voornaamste veranderingen in de periode 1937-1990 waren de woningbouw en bevolkingsgroei en de ontgrindingen die de gemeente een heel ander aanzien gaven.

Zelfstandige bestuursseenheid tot 1991

In 1940 stelde de Secretaris-Generaal van het departement van Binnenlandse Zaken in het kader van samenvoeging van kleinere gemeenten een aantal herindelingen voor. Beegden zou volgens zijn mening samengevoegd kunnen worden met Heel en Panheel. In november 1940 werd de gemeenteraad op de hoogte gebracht van het plan en gelegenheid gegeven zijn mening te geven. Op 23 december 1940 berichtte de raad aan Gedeputeerde Staten dat zij niet met het voorstel kon instemmen. Het belangrijkste argument daarbij was dat de belastingen in Beegden veel lager waren dan in Heel en Panheel. Bovendien verwachtte de gemeente veel inkomsten te gaan trekken uit de verhuur van gemeente-eigendom aan de gemeente Roermond en uit de houtaanplant. Deze inkomsten wilde de raad ten goede laten komen aan de inwoners van Beegden. Hoewel de gemeente Heel en Panheel wel akkoord ging met de voorgestelde samenvoeging kreeg deze vervolgens toch geen doorgang.¹

In het begin van de jaren zeventig ontwikkelde de provincie plannen voor een herindeling in Midden-Limburg waarbij de gewestvorming een belangrijke rol speelde. De gemeenteraad verklaarde de opgestelde plannen niet 'opportuun' te vinden. Na vele overleggen en besprekingen vond ook nu een herindeling geen doorgang.²

In de jaren tachtig werden herindelingsplannen opgesteld die wel doorgang vonden. Het gemeentebestuur maakte aan Gedeputeerde Staten kenbaar dat zij een zelfstandig voortbestaan van Beegden prefereerde. Het provinciebestuur stelde echter dat een herindeling onvermijdelijk was. Daarop nam de gemeenteraad in 1985 het standpunt in dat een samenvoeging met alleen de gemeente Horn te allen tijde werd uitgesloten en een samenvoeging met de gemeente Heel en Panheel, eventueel aangevuld met Horn werd verkozen. Uiteindelijk stelde het provinciebestuur een samenvoeging van Beegden, Heel en Panheel en Wessem voor, waarmee de gemeenteraad instemde onder de aantekening 'indien blijkt dat zelfstandigheid voor de gemeente Beegden niet haalbaar is'. Per 1 januari 1991 werd de gemeente Beegden opgeheven en ging Beegden deel uitmaken van de nieuwe gemeente Heel.³

Ter herinnering aan de gemeente Beegden besloot het gemeentebestuur in 1990 om op het Kerkplein een herindelingsmonument te plaatsen.⁴

---

¹ Inventarisnummer 73.

² Inventarisnummer 74.

³ Inventarisnummer 76-78.

⁴ Inventarisnummer 836.